

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /.
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
- 4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
- 5) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.

§ 1

W przypadku agresywnych i niebezpiecznych zachowań uczniów na terenie szkoły i poza nią obowiązują następujące procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia:

1. agresywne zachowanie ucznia na lekcji stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego i innych,
2. agresywne zachowanie ucznia (bójka, pobicie),
3. wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego,
4. wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego,
5. stosowanie przez ucznia agresji słownej (wulgaryzmów),
6. obrażanie nauczycieli i pracowników szkoły przez uczniów,
7. samowolne opuszczanie szkoły przez ucznia,
8. wobec ucznia, którego zachowanie uniemożliwia prowadzenie lekcji,
9. palenia papierosów przez uczniów,
10. dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności,
11. kradzieży dokonanej przez uczniów,
12. w przypadku , gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki,
13. w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki,
14. w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków,
15. w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy),
16. w przypadku fałszerstwa.

§ 2

W przypadku wystąpienia na terenie Szkoły sytuacji zagrożenia wymienionych w § 1 zaleca się działania stosowne do okoliczności. Poszczególne działania zawarte są w załącznikach od 1-16.

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia na lekcji stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych:

1. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem.
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy lub dyżurnego ucznia zawiadamia dyrektora lub innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
3. Zabranie ucznia z lekcji przez innego pracownika - nauczyciela szkoły. Zaprowadzenie do gabinetu pedagoga/wicedyrektora/dyrektora szkoły. W przypadku braku takiej możliwości zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z klasy np. do świetlicy szkolnej lub czytelní.
4. Poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia i zabraniu go z lekcji.
5. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), zawiadomienie rodziców ucznia i (lub) Policji lub Pogotowia Ratunkowego.
6. Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez wychowawcę/pedagoga/wicedyrektora/dyrektora w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka.
7. W przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami Szkoła kieruje wniosek do Sądu.

Załącznik nr 2

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie):

1. Nauczyciel, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie), zobowiązany jest do natychmiastowego odizolowania sprawcy od ofiary i przerwania aktu przemocy.
2. Nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo i ewentualną konieczną pomoc medyczną wszystkim uczestnikom zajęcia. Jeśli to możliwe zostaje przeprowadzona rozmowa mająca na celu ustalenie przyczyn i okoliczności zdarzenia.
3. O zaistniałej sytuacji nauczyciel informuje dyrektora oraz wychowawcę klasy, a w przypadku poważnych obrażeń – Policję.
4. Wychowawca wraz z dyrektorem/wicedyrektorem/pedagogiem przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie, a następnie zawiera z nim umowę dotyczącą poprawy zachowania oraz dalszych konsekwencji w przypadku braku poprawy.
5. Poinformowanie o przebiegu zdarzenia rodziców ucznia.
6. Wychowawca we współpracy z dyrektorem/wicedyrektorem/pedagogiem pomaga rodzicom w doborze metod wychowawczych.

W przypadku wystąpienia powtarzających się ataków agresji ze strony tego ucznia, dyrektor/wicedyrektor/pedagog/wychowawca klasy podejmuje współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Policją. Dalszy brak poprawy zachowania może skutkować skierowaniem wniosku do Sądu o zastosowanie dodatkowych środków wychowawczych zapobiegających demoralizacji ucznia.

Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Nauczyciel/dyrektor/pedagog udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
3. Powiadamia rodziców ucznia.
4. Niezwłocznie wzywa Policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Załącznik nr 4

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego:

1. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora o zdarzeniu.
2. Ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę dyrektora/wicedyrektora/pedagoga szkoły.
4. Powiadamia rodziców ucznia-sprawcy.
5. Niezwłocznie powiadamia Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Załącznik nr 5

Procedura postępowania wobec ucznia, który stosuje agresję słowną (wulgaryzmy):

1. Rozmowa nauczyciela z uczniem w celu wyjaśnienia powodu agresji oraz uświadomienia uczniowi skutków takiego zachowania.
2. Wpisanie uwagi do e-dziennika.
3. Powiadomienie wychowawcy.
4. W przypadku braku poprawy:
5. Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z uczniem.
6. Powiadomienie rodziców.
7. Skierowanie ucznia na rozmowę z dyrektorem/wicedyrektorem/pedagogiem.
8. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu używa wulgaryzmów, przeprowadzona zostaje rozmowa z dyrektorem/wicedyrektorem/pedagogiem i wychowawcą w obecności rodziców.
9. W przypadku braku poprawy i wyczerpania przez szkołę możliwych środków oddziaływań, uczeń otrzymuje naganę dyrektora.
10. Kolejnym etapem jest powiadomienie Specjalisty ds. Prewencji Nieletnich/Sądu.

Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły:

1. Zgłoszenie problemu wychowawcy (wpis uwagi do e-dziennika).
2. Rozmowa wychowawcy z uczniem na temat niewłaściwego zachowania.
3. W przypadku, gdy uczeń obraził nauczyciela lub pracownika szkoły w obecności osób trzecich powinien przeprosić tę osobę w obecności świadków zdarzenia.
4. Jeśli uczeń przeprosi i obieca poprawę - problem wygasa, ale zachowanie ucznia jest pod obserwacją.
5. W przypadku, gdy uczeń wykazuje bierną postawę lub w dalszym ciągu obraża nauczyciela lub pracownika szkoły, o zaistniałym fakcie powiadamiani są rodzice.
6. Jeśli sytuacja, kiedy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły powtarza się, o zaistniałym fakcie powiadamiana jest Policja/Sąd.

Osoba obrażana ma prawo wnieść pozew z powództwa cywilnego do Sądu Rejonowego w Tucholi.

Załącznik nr 7

Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia:

1. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, odnotowuje w e-dzienniku nieobecność ucznia na lekcji oraz niezwłocznie powiadamia wychowawcę lub - w przypadku jego nieobecności - dyrektora/wicedyrektora/pedagoga.
2. Wychowawca lub dyrektor/wicedyrektor/pedagog telefonicznie zawiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami) wychowawca powiadamia Policję.

Załącznik nr 8

Procedura postępowania wobec ucznia, którego zachowanie uniemożliwia prowadzenie lekcji:

1. Upomnieć ucznia, który uniemożliwia prowadzenie zajęć.
2. Uspokoić sytuację w klasie i kontynuować zajęcia, a po nich powiadomić o zajściu wychowawcę klasy.
3. W przypadku powtarzających się zachowań, wychowawca powiadamia rodziców ucznia i wymierza karę zgodną z przyjętym systemem kar.
4. W przypadku braku reakcji na upomnienia nauczyciela wezwać, poprzez przewodniczącego klasy lub innego ucznia, wychowawcę klasy lub dyrektora/wicedyrektora/pedagoga szkoły celem odizolowania ucznia od zespołu klasowego.
5. W przypadku powtarzających się zachowań uniemożliwiających prowadzenie lekcji, wychowawca inicjuje spotkanie zespołu nauczycieli celem wspólnego rozwiązania problemu. W spotkaniu mogą uczestniczyć rodzice sprawy problemów.
6. Zespół nauczycieli opracowuje program naprawczy w celu przezwyciężenia trudności.

Procedura postępowania wobec uczniów palących papierosy, e-papierosy :

1. Zgłosić wychowawcy klasy lub dyrektorowi/wicedyrektorowi/do pedagoga ucznia palącego.
2. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia o zdarzeniu.
3. Wychowawca lub dyrektor/wicedyrektor/pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą i profilaktyczną z uczniem informując go o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia tytoniu przez nieletnich oraz zobowiązuje ucznia do podpisania oświadczenia o zaniechaniu palenia tytoniu i podania formy rehabilitacji (np. działania na rzecz klasy, szkoły).
4. W razie powtarzających się przypadków palenia tytoniu przez ucznia wychowawca klasy zobowiązuje go do przygotowania godziny wychowawczej nt. szkodliwości palenia tytoniu lub wykonania gazetki ściennej na ten temat, udziału w dodatkowych zajęciach profilaktycznych u pedagoga.
5. W przypadku niezaprzestania palenia tytoniu przez ucznia wychowawca klasy w porozumieniu z dyrektorem szkoły organizuje spotkanie z rodzicami ucznia oraz nakłada na ucznia stosowne kary.

Załącznik nr 10

Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności:

1. Przeprowadzić rozmowę ze wszystkimi świadkami zdarzenia.
2. Ustalić sprawcę lub sprawców.
3. Wychowawca wzywa rodziców i powiadamia ich o zdarzeniu i szkodzie.
4. Rodzic zobowiązuje się naprawić uszkodzone mienie lub pokryć koszty jego naprawy bądź wymiany.
5. W przypadku szkody materialnej o znacznej wartości dyrektor szkoły powiadamia Policję.

Załącznik nr 11

Procedura postępowania w przypadku kradzieży dokonywanych przez uczniów:

1. Ustalić sprawcę
2. Ustalić i przesłuchać ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Powiadomić rodziców sprawcy kradzieży oraz rodziców poszkodowanego.
4. Powiadomić Policję.
5. W przypadku braku sprawcy powiadomić rodziców o możliwości dochodzenia roszczeń przy udziale Policji.

Załącznik nr 12

Procedura postępowania w przypadku , gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa Policję.
3. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Załącznik nr 13

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki:

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, dyrektor, wicedyrektor, pedagog, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
3. W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczek, dyrektor szkoły wzywa Policję.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Załącznik nr 14

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Izoluje ucznia od klasy, pamiętając, aby nie zostawić go samego.
3. W przypadku, gdy uczeń swoim zachowaniem i stanem zdrowia stwarza zagrożenie dla swojego życia lub zdrowia innych osób - wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości i udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.

5. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. Dyrektor Szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyjscia do szkoły.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub Sądu Rodzinnego.

Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Załącznik nr 15

Procedury postępowania w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy):

1. Nauczyciel żąda oddania przez ucznia alkoholu (papierosów) i zabezpiecza go przed zniszczeniem.
2. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych uczniów, przekazuje go pod opiekę wychowawcy.
3. Wychowawca zgłasza ten fakt dyrektorowi/wicedyrektorowi/do pedagoga szkoły, który natychmiast wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły i informuje ich o zaistniałej sytuacji.
4. Dyrektor/wicedyrektor/pedagog rozmawia z uczniem w obecności wychowawcy i rodziców - ustala pochodzenie alkoholu (papierosów), jego ilość, miejsce zakupu, ewentualnie nazwiska osób, które uczestniczyły w zakupie.
5. Dyrektor szkoły informuje Policję o miejscu zakupu alkoholu lub papierosów przez nieletnich.
6. Wychowawca sporządza notatkę służbową, którą podpisują rodzice (prawni opiekunowie) ucznia. W notatce dokładnie opisuje zaistniałą sytuację wraz z ilością i rodzajem alkoholu (papierosów) wniesionego na teren szkoły.
7. Podczas rozmowy dyrektor/wicedyrektor/pedagog informuje rodziców (prawnych opiekunów) i ucznia o konsekwencjach czynu.

Załącznik nr 16

Falszerstwo

Sytuacje falszerstwa w szkole:

- dokonywanie wpisów do e-dziennika (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
 - przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
 - podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich,
 - podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie,
 - inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.).
1. Osoby mogące podjąć decyzję o wszczęciu postępowania:
 - wychowawca klasy,
 - nauczyciel przedmiotu,
 - zespół nauczycieli,

— dyrektor szkoły/wicedyrektor/pedagog.

2. Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:

- powiadomienie rodziców ucznia,
- spotkanie z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa,
- podjęcie decyzji o dalszym postępowaniu w obecności rodziców.

W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw, szkoła kieruje informację i prośbę o interwencję do Policji lub Sądu.